

B

B	1. simbolul unității de intensitate sonoră bell; 2. grupă sanguină.
Ba.	simbolul chimic al bariului.
β	a doua literă a alfabetului grec.
BABCOCK (OPERAȚIA)	rezeecția parțială a rectului în cancer.
BABESIOZĂ	boală produsă de un protozoar din genul <i>Babesia</i> , transmisă ocazional la om de la animale, prin intermediul unei căpușe și manifestată prin febră, anemie hemolitică, icter, hemoglobinurie, uneori insuficiență renală.
BABEUR	lapte degresat și acidulat prin fermentație lactică.
BABINSKI (SEMNUL)	extensia lentă a halucelui, asociată câteodată cu extensia celorlalte degete, provocată de o excitație mecanică a marginii externe a plantei, în mod normal se produce flexia degetelor, semnul lui Babinski este patologic după vârsta de 18 luni, arătând o leziune a fascicolului piramidal.
BACĂ	fruct cărnos, cu endocarp nesclerificat, cu miez (mezocarp) succulent, în care se găsesc una sau mai multe semințe.
BACIL	bacterie în formă de bastonaș.
BACIL PIOCIANIC	numele dat de obicei pentru bacteria <i>Pseudomonas aeruginosa</i> .
BACILAR	1. care se referă la bacili; 2. bolnav de tuberculoză care elimină bacili tuberculoși în spută.
BACILEMIE	trecerea bacililor în sânge.
BACILIFORM	în formă de bacil (bastonaș).
BACILLUS PERTUSSIS	sin. <i>Bordetella pertussis</i> .
BACILOSCOPIE	examinarea unor organe, dejecții, produse patologice pentru a pune în evidență prezența bacililor.
BACILOZĂ	afecțiune provocată de un bacil.
BACILUL PESTEII	sin. <i>Yersinia pestis</i> – agentul ciumei (pestei).
BACILURIE	trecerea bacililor în urină.
BACITRACINĂ	antibiotic cu spectru folosit în general ca biostimulator.
BACK-MUTAȚIE	inversia sau reversia (prin mutație) a unei gene mutante în forma sa originală; schimbare ereditară într-o genă mutantă care restaurează secvența originală a nucleotizilor.
BACK-CROSS	încrușișarea unui hibrid cu unul dintre părinți.
BACTERICID	substanță care provoacă moartea bacteriilor.
BACTERIE	microorganism unicelular din genul <i>Schizomycetes</i> , din grupa protitelor inferioare (procariote).
BACTERIE AEROBĂ	bacterie care necesită oxigen elementar liber pentru existența ei

BACTERIE ANAEROBĂ	bacterie care nu necesită prezența oxigenului liber sau dizolvat pentru metabolism.
BACTERIE CELULOLITICĂ	bacterie care degradează celuloza din resturile vegetale în compuși mai simpli.
BACTERIE CHEMOTROFĂ	bacterie autotrofă care folosește ca donator de electroni substraturi anorganice oxidabile.
BACTERIE CROMOGENĂ	bacterie care are capacitatea de a forma pigmenți.
BACTERIE DE PUTREFACTIE	bacterie care atacă substanțele organice și animale, descompunându-le până la apă, bioxid de carbon, metan, hidrogen sulfurat etc.
BACTERIE DENITRIFICATOARE	bacterie din sol (<i>Bacillus denitrificans</i>), care în absența oxigenului, reduce nitrații și nitriții; în aceste condiții nitrații sunt utilizați ca acceptori de hidrogen, eliberându-se azotul molecular.
BACTERIE LACTICĂ	bacterie care descompune carbohidrații, formând în special acidul lactic, activitatea acidifiantă a bacteriei lactice; este folosită în industria alimentară, la conservarea furajelor.
BACTERIE LIZOGENĂ	bacterie care posedă în genomul său un virus – profag; o singură celulă bacteriană poate fi lizogenică pentru mai mulți profagi, care segregă ca markeri bacteriali și ocupă loci specifici.
BACTERIE PATOGENĂ	care produce diferite boli la oameni, animale sau plante.
BACTERICID	produs sau substanță care provoacă moartea bacteriilor.
BACTERIDIE	nume dat în mod curent bacilului cărbunelui (<i>Bacillus anthracis</i>).
BACTERIEMIE	prezența de scurtă durată a unor bacterii în sânge neurmată de fenomene de localizare secundară.
BACTERIFORM	în formă de bacterie.
BACTERIOCIN	o proteină produsă de o bacterie care este toxică pentru alte tulpini înrudite.
BACTERIOFAG (FAG)	virus care trece filtrul pentru bacterii, invizibil cu microscopul obișnuit, care are proprietatea de a liza unii microbi având o strânsă specificitate.
BACTERIOLIZĂ	liza microbilor sub acțiunea unor substanțe din organism.
BACTERIOLIZINE	anticorpi cu afinitate pentru un microorganism și capabili să-i provoace liza.
BACTERIOLOGIE	ramură a biologiei care are în studiu bacteriile (structură, funcții, condiții de viață etc.), utilizând culturile, inoculările, microscopia etc.
BACTERIOPEXIE	fixarea bacteriilor în corpul animal în diferite organe.
BACTERIOSTATIC	capabil să împiedice multiplicarea bacteriilor.
BACTERIOTOXINĂ	toxina elaborată de o bacterie.
BACTERIOTROP	(gr. <i>bacteria</i> + <i>trepein</i> – a apuca, a lua, a se îndrepta spre) denumire dată unor substanțe chimice care se fixează în mod electiv pe bacterii.
BACTERIURIE	prezența bacteriilor în urină.
BACTEROIDES	bacil din familia <i>Bacteroidaceae</i> , cuprinzând bacili cu capete rotunjite, gram negativi anaerobi.
BADIJONARE	procedeu profilactic, terapeutic sau anesteziec, constând din pensularea unei suprafețe cutaneo-mucoase cu o soluție medicamentoasă.
BAGASOZĂ	(fr. <i>bagasse- trestie de zahăr</i>), boală profesională observată la cei care manipulează reziduuri uscate de trestie de zahăr care se manifestă prin tulburări respiratorii: tuse, dispnee, febră.
BAKER (CHISTUL)	sin. bursită poplitee.

MIC DICȚIONAR BIO-MEDICAL

*Cristina R.T.,
Dumitrescu Eugenia,
Teușdea V.,
Boboloaca I*

BAKES (DILATATORUL)	tijă maleabilă, cu capătul în formă de olivă, gradată în milimetri, servind la exploatarea și dilatarea sfîcterului Oddi.
B.A.L.	abr. British Antilewisite, sin. dimercaptopropanol, antidot în intoxicațiile cu metale grele.
BALAN..., BALANO...	prefix de origine greacă, indicând relația cu glandul penisului.
BALANIC	care se referă la glandul penisului.
BALANITĂ	(gr. <i>balanos - gland</i>) inflamația mucoasei glandului penisului.
BALANO - POSTITA	inflamația glandului și a prepuțului.
BALANOPREPUȚIAL	ceea care se referă la gland și la prepuț.
BALANSIERE	organe senzoriale și reguloare ale zborului la diptere; ele provin din reducerea și transformarea perechii a doua de aripi și au forma unor măciuci.
BALE	salivă mai mult sau mai puțin vâscoasă sau spumoasă, care se scurge în manieră incontrollabilă din gura bătrânilor sau a bolnavilor cu turbare ori în crize de epilepsie.
BALEIAJ	deplasare în plan paralel, mecanică sau electrică, a unui sistem destinat să exploreze sistematic, în mod gradat, un câmp sau o zonă determinată (în particular, imagine proiectată pe un ecran).
BALISTOCARDIOGRAFIE	metodă de explorare folosită în cardiologie, care permite înregistrarea, cu ajutorul unui balistocardiograf, a mișcărilor foarte discrete ale corpului uman produse prin contractarea inimii, ejectarea sîngelui și trecerea lui în vasele sanguine mari, rezultatul înregistrat este balistocardiograma și completează datele furnizate de alte metode grafice, în special electrocardiograma.
BALNEOTERAPIE	utilizarea terapeutică a băilor de diverse temperaturi, inclusiv a băilor de nămol, nisip, radiații solare, lumină artificială și, prin extensie, aplicarea razelor infraroșii sau ultraviolete.
BALONARE	1. senzație de preaplin la nivelul stomacului sau în altă parte a abdomenului, produsă de obicei de acumulare de gaze în stomac sau intestin.2. defect de coagulare a laptelui sau maturare a brînzeturilor manifestat prin apariția unor goluri dese în masa coagului sau a brînzei, apariția defectului se datorește contaminării laptelui cu bacterii familiile <i>Bacillaceae</i> și <i>Enterobacteriaceae</i>, ajunse în lapte din furaje, așternut sau gunoi.
BALONIZARE VALVULARĂ	prolapsul, în timpul sistolei, uneia sau ambelor valvule mitrale refluate în atriul stîng. această manifestare se exprimă clinic prin constituirea unui sindrom de clic apical sistolic.
BALOTARE	mișcare imprimată prin mîna examinatorului unui corp solid care se găsește liber într-un lichid în interiorul organismului.
BALSAM	1. produs natural, aromatic, de origine vegetală, compus din rășini;2. în trecut, medicament aromatic, de consistență moale, folosit pentru frecții și unguente sau pentru prepararea unor soluții pe bază de alcool sau uleiuri.
BALSAMIC	care conține un calmant cu astfel de proprietăți.
BANDAJ	1. piesă sau bandă textilă ce urmează să fie aplicată pe o regiune a corpului ca pansament, compresă sau imobilizare în poziția dorită;2. prin extensie, orice dispozitiv sau aparat folosit în chirurgie ca mijloc de contenție, de compresie etc.
BANDĂ WELTMAN	metodă de determinare a disproteinemiei, bazată pe cercetarea flocurării serului sanguin influența clorurii de calciu.
BANG (MALADIA)	sin. bruceloză.

BAR	1. caracter anormal la <i>Drosophila melanogaster</i>, care constă în reducerea numărului de fațete ale ochilor, fapt care se datorește unei gene mutante cu efect dominant situată pe heterozom, 2. (gr. <i>baros</i> – <i>apăsare</i>) unitatea de măsură a presiunii atmosferice echivalentă cu presiunea a 1000 dine/cm² (1000 milibari corespund la 750,1 mm coloană de mercur).
BANTI (BOALA)	afecțiune caracterizată prin splenomegalie și anemie, urmată de ciroză și ascită. maladia ca atare și etiopatogenia ei sunt în prezent contestate.
BARAJ-BLOCAJ	în psihiatrie, întreruperea bruscă a unei mișcări, activități sau discurs, indicând o reacție de apărare sau de ambivalență, simptom observat la schizofrenici.
BARĂ	senzație dureroasă afectând o zonă alungită, orizontală; durere în bară epigastrică, toracică etc.
BARBERIO (REAȚIA)	în medicina legală, procedeu de identificare a petelor de spermă cu ajutorul acidului picric cu care se formează cristale de spermină.
BARBE	sin. rami, filamente subțiri și lungi care cresc oblic din rahisul penei, formând lama.
BARBITURIC	orice medicament hipnotic derivat din acidul barbituric sau omologii săi.
BARBITURISM	intoxicație acută sau cronică produsă de barbiturice.
BARBULE	sin. radii, părțile componente ale penei, reprezentate prin ramuri secundare, paralele, scurte și fine, dispuse pe latura superioară și inferioară a barbelor.
BARIERA PLACENTARĂ	obstacolul opus de placentă la trecerea unor compuși toxici, metaboliților, agenților bacterieni etc din sângele femelei la făt, este un mijloc de apărare al produsului de concepție, dar în același timp aceasta nu permite pătrunderea gamaglobulinelor materne și din acest considerent la naștere feteșii nu posedă mijloace de apărare specifice față de agenții microbieni.
BARIU	1. hidroxid de bariu: pudră cristalină foarte toxică, folosită ca reactiv de laborator; 2. în limbaj clinic, sulfat de bariu: pudră albă, insolubilă în apă, folosită ca substanță de contrast, mai ales sub formă gelatinoasă sau în suspensie, pentru radiografia tubului digestiv.
BARLOW (BOALA)	ansamblul manifestărilor morbide provocate la sugar și copilul mic de carența de vitamina C. sin. scorbut infantil.
BARO...	prefix de origine greacă în relație cu greutatea.
BAROCEPTOR	receptor senzorial care înregistrează o presiune externă sau o modificare a presiunii interne.
BARONARCOZĂ	(gr. <i>baros</i> – <i>presiune</i> + <i>narkosis</i> - <i>ațipire</i>) procedeu de narcoză în care se utilizează o presiune superioară presiunii atmosferice în momentul administrării prin inhalarea unui amestec anesteziant.
BAROTRAUMATISM	leziune provocată de modificările bruște și repetate ale presiunii atmosferice.
BARR (CORPUSCULUL)	mică masă de cromatină intens colorabilă, aflată în nucleul celulelor somatice ale mamiferelor femele și ale femeilor, care permite determinarea sexului cromatinian. ar corespunde unui din cei doi cromozomi X ai cariotipului feminin și care în celulele somatice devine inactiv.
BARSONY (INCIDENȚA)	incidența pentru radiografia de față a articulației lombo-sacrate.
BARTHOLIN (GLANDA)	glande situate câte una de fiecare parte a jumătății posterioare a orificiului vaginal. sin. glandă vulvo-vaginală.
BARTOLINITĂ	inflamația glandelor Bartholin, adesea provocată de gonococ sau colibacil.
BARTONELOZĂ	boală infecțioasă febrilă, cauzată de un microorganism în formă de bastonaș, parazit al globulelor roșii și ale celulelor endoteliale. endemică în unele văi ale munților Anzi, se transmite prin înțepătura unui flebotom.

BASEDOW (BOALA)	afecțiune produsă prin funcția excesivă a glandei tiroide (hipertiroidie), simptome caracteristice: tumefierea tiroidei, exoftalmie însoțită de diverse semne oculare, tulburări cardiovasculare, pierdere în greutate, astenie, diaree.
BASIDIE	organ caracteristic ciupercilor basidiomicete, format dintr-o celulă sau patru celule care produc spori; se formează la exteriorul basidiei pe peduncul scurt denumiți sterigme.
BASIDIOMICETE	clasă de ciuperci – <i>Basidiomycetes</i> care cuprinde formele cele mai evolute, cu hifele pluricelulare, iar unele cu corpul de fructificație foarte dezvoltat.
BASSINI (PROCEDEUL)	intervenție chirurgicală pentru rezolvarea unei hernii inghinale.
BASTONAȘ	receptori sensibili la lumină, situați în zona periferică a retinei, bastonașele produc o vedere neclară și fără culoare, chiar în luminozitate slabă, în timp ce conurile permit o viziune netă și colorată, dar numai când lumina este intensă (vedere diurnă).
BATAJ	tehnică de masaj, prin percuții repetate ale maselor musculare cu marginea palmei.
BATAL	sin. berbec castrat.
BATIPNEE	(lat. <i>bathys</i> – <i>adânc</i> + <i>pnein</i> – <i>a respira</i>) respirație adâncă.
BATMOTROP	funcția batmotropă a miocardului este capacitatea mușchiului cardiac de a răspunde unei excitații la un stimul prag dar numai în anumite perioade care alternează cu perioade refractare, din care cauză miocardul nu intră în tetanie iar contracția care se face la stimulul prag formează legea "totul sau nimic".
BAUHIN (VALVULA)	valvulă situată la orificiul de comunicare dintre ileon și colonul ascendent, situată deasupra cecului.
B.A.V.	abr. bloc atrioventricular
BAZAL	1. ceea care constituie baza unui organ sau structuri anatomice; 2. fundamental, esențial. vezi metabolismul bazal.
BAZĂ	1. partea inferioară a unui organ (ex. baza craniului) sau punctul de legătură al unui organ; 2. orice substanță capabilă să elibereze ioni de OH. 3. principiul activ al unui medicament, excipient sau pomadă.
BAZĂ EREDITARĂ	totalitatea factorilor ereditari ai unei populații de animale sau unui singur individ.
BAZĂ PIRIMIDINICĂ	vezi pirimidine.
BAZĂ PURINICĂ	vezi purine.
BAZE ANALOAGE	baze purinice și pirimidinice a căror structuri diferă foarte puțin de cea a bazelor azotate normale din acizii nucleici.
BAZE AZOTATE	componente esențiale ale acizilor nucleici ADN și ARN, din care acestea iau naștere prin hidroliză acidă sau enzimatică, sunt compuși heterociclici cu azot: pirimidine și purine.
BAZIFIL	v. bazofil.
BAZICĂ	care se referă la o bază chimică sau are însușirile acesteia, mai ales alcalinitatea.
BAZICRANIAN	care se referă la baza craniului. ex. ax bazicranian.
BAZILAR	care servește de bază unui organ, care se găsește la baza unui organ.
BAZILICĂ (VENA)	cea mai voluminoasă dintre venele superficiale ale brațului; se varsă în vena humerală internă.
BAZIN	1. sin. pelvis, spațiul delimitat de cele două oase iliace unite anterior prin simfiza pubiană și posterior de sacru și coccis. 2. rezervor deschis de mari dimensiuni.
BAZINET	segment lărgit al căilor urinare, situat la joncțiunea marilor calicii. se continuă la polul inferior prin ureter.

BAZIPETAL	termen care denumește apariția și dezvoltarea succesivă a unor organe (frunze, inflorescențe) dinspre vârf spre bază.
BAZOCELULAR	care se referă la stratul cel mai profund de celule al epidermului.
BAZOFIL	(gr. <i>basis + philos – a iubi</i>) celule sau granule celulare care fixează coloranți bazici.
BAZOFILIE	1. afinitatea unei celule sau unui țesut pentru coloranți bazici; 2. creșterea anormală a numărului de granulocite bazofile în sânge.
BĂNUȚ	discul germinativ la oul de pasăre, în cazul când este un ou fecundat, blastodiscul se găsește într-un stadiu când segmentarea este încheiată și când începe formarea endodermului.
BĂTAIE (ZGOMOT)	fiecare din contracțiile și dilatațiile alternative ale inimii și arterelor.
BĂTĂTURĂ	îngroșare considerabilă, dură, dureroasă, a stratului cornos al epidermei, localizată în general pe fața dorsală a degetelor piciorului, provocată prin compresiunea pielii între os și încălțăminte.
BĂLBĂIALĂ	dificultate în vorbire caracterizată printr-o articulare ezitantă și imperfectă a cuvintelor.
BĂZĂIT (ZUMZET)	zgomote de intensitate variabilă, percepute în mod continuu sau intermitent, care nu se datoresc unor sunete venite din exterior, ci unor cauze interne.
B.B.S.	abr. Besnier-Boeck-Schaumann
B-COMPLEX	grup de factori de creștere printre care se numără vitaminele hidrosolubile B ₁ , B ₂ , B ₃ , B ₆ , B ₁₂ .
B-CROMOZOMI	noțiune utilizată de geneticianul L.F. Randolph (1928) pentru a indica corpusculi heterocromatici aflați în unele cariotipuri, în plus față de numărul normal de cromozomi; asemenea corpusculi au fost descoperiți atât la plante cât și la animale.
B.C.G.	abr. bacil Calmette-Guerin
BEANT (COL UTERIN)	insuficiență închidere a orificiului intern al colului uterin, congenitală sau consecința unui traumatism obstetrical, putând fi cauză de avorturi spontane repetate.
BEANT (DESCHIS, LARG)	starea unui organ cavitătar menținut deschis datorită structurii sale sau elasticității.
BECHTEREW (BOALA)	sin. spondilartrita anchilozantă, după Bechterew Vladimir Mihailovici, neurolog rus (1857-1927).
BECK-DOLERIS (OPERAȚIA)	tehnică de histeropexie prin fixarea ligamentelor rotunde la peretele anterior al abdomenului.
BECOTOMIE	operațiune care constă în îndepărtarea vârfului ciocului la păsări.
BEER-LAMBERT (LEGEA)	lege fundamentală în colorimetrie care se referă la absorbția luminii de către o substanță colorată traversată de un fascicul luminos, fracțiunea de lumină absorbită și deci scăderea intensității luminoase, este proporțională cu grosimea stratului traversat.
BEHIC (BECHIC)	(gr. <i>bex, bechos – tuse</i>) mijloc utilizat contra tusei, folosit incorect în loc de antibehic.
BEL	unitatea de măsură a intensității sonore. urechea umană fiind capabilă să aprecieze diferențe de intensitate de zece ori mai slabe decât un bel, în practica medicală se folosește decibelul.
BELTON	1. factor genetic care este responsabil de apariția semnelor caracteristice, denumite mușcăături albastre sau portocalii la câini, 2. culoare specifică la câinii Setter.
BENCE-JONES (ALBUMINURIE)	prezența în urină a unei proteine aparte, care precipită la 50-60°C și se redizolvă la fierbere (Bence-Jones Henry, medic, 1813-1873).
BENIGN	(lat. <i>begninus - bun</i>) lipsit de gravitate, termen utilizat pentru a caracteriza o boală sau un proces patologic care are o evoluție favorabilă și ușoară.
BENIGNITATE	înșușirea unei boli care se vindecă ușor

MIC DICȚIONAR BIO-MEDICAL

*Cristina R.T.,
Dumitrescu Eugenia,
Teușdea V.,
Boboloaca I*

BENIQUE (SONDA)	1. bujie maleabilă pentru dilatarea uretrei.2. prin extensie, orice cateter uretral metalic.
BENNETT (FRACTURA)	sin. fractura boxerilor; fractura bazei primului metacarpian.
BENTON	totalitatea organismelor, plante și animale, unicelulare și pluricelulare, adaptate vieții de pe fundul lacurilor, mărilor și oceanelor.
BENZEN	lichid cu miros caracteristic, extras din uleiuri ușoare de huiă, foarte inflamabil, folosit ca solvent în sinteza unei serii de compuși organici.
BENZIDINĂ	substanță foarte puțin solubilă în apă, toxică, folosită pentru evidențierea sângelui uman, mai ales în fecale, precum și în medicina legală.
BENZOE COLOIDAL (REAȚIA)	reacția de floclare a unei suspensii coloidale de benzoe în prezența lichidului cefalorahidian, folosită ca mijloc de diagnostic.
BENZOLISM	intoxicație profesională cu benzoli, ce poate surveni la cei ce lucrează în industria de cauciucuri, lacuri etc.
BERI-BERI	boală carențială datorată lipsei de vitamina B ₁ în alimentație.
BERILIOZĂ	boală profesională pulmonară, acută sau cronică, produsă de inhalarea unor produse care conțin beriliu, substanță mult folosită în industrie.
BESNIER-BOECK-SCHAUMANN	boală care prezintă leziuni asemănătoare celor din tuberculoză, putând afecta toate organele.
BESTIALITATE	act sexual practicat de către o ființă umană cu un animal.
BETA	a doua literă a alfabetului grecesc (β)
BETA-ADRENERGIC	care stimulează receptorii beta-adrenergici.
BETA-BLOCANT	care blochează receptorii beta-adrenergici.
BETAGLOBULINE	totalitatea proteinelor plasmatică cu o mobilitate electroforetică intermediară între alfa și gamaglobuline; reprezintă 9-15% din proteinele plasmei sanguine.
BETALIPOPROTEINE	lipoproteine din serul sanguin, formate în ficat și intestin, cu densitate mare (1,063-1,210).
BETA- MIMETIC	substanță care stimulează receptorii beta-adrenergici.
BETA-SIMPATOLITIC	substanță care combate efectele beta-adrenergice.
BETATERAPIE	tratament radioactiv practicat esențialmente cu ajutorul razelor beta.
BETATRON	accelerator de electroni care dezvoltă o energie care poate ajunge la 300 mv. prin bombardarea unui material, electronii produc raze X foarte penetrante, folosite în terapie.
BETȚIA ADÂNCURILOR	stare comparabilă cu betia alcoolică care poate afecta scafandrul echipat cu o butelie de aer comprimat, de la o adâncime de 30 metri, aceasta stare se datorește efectului narcotic al azotului, pe măsura care presiunea parțială crește.
BEZOAR	conglomerări calcaroase care se pot forma în tubul digestiv.
Bi.	simbol chimic pentru bismut.
BIAURICULAR	care se referă la cele două urechi sau la cele două auricule ale inimii.
BICARBONAT	sare a acidului carbonic, anionul bicarbonat este unul dintre principalii anioni ai mediului intern; constituie esențialul rezervei alcaline.
BICEPS	mușchi al brațului.
BICIPITAL	1. care se referă la mușchiul biceps brahial sau crural.2. care posedă două capete referindu-se în special la un mușchi anume.
BICIPITORADIAL	care se referă la mușchiul biceps brahial și la inserția sa pe radius.
BICONCAV	care prezintă două suprafețe concave opuse, fiind vorba mai ales de lentile.
BICONVEX	care prezintă două suprafețe convexe opuse, fiind vorba mai ales de lentile.

BICUSPIDA	valvula atrio-ventriculară care are două vârfuri.
BIENAL	care durează sau se întâmplă la fiecare doi ani; în botanică plantă cu un ciclu vital ce durează doi ani.
BIERMER (BOALA)	sin. anemie pernicioasă.
BIFIDUS	care este desfăcut în două părți de la mijloc înspre partea terminală.
BIFOCAL	care posedă două focare, referindu-se la lentile și lunete.
BIFURCAT	desfăcut în două.
BIGEMINAT	(lat. <i>bis</i> + <i>geminus</i> - <i>gemeni</i>) termen utilizat pentru a caracteriza contracții duble ale cordului care se succed la interval scurt.
BILA	produsul de secreție al ficatului.
BILATERAL	care se referă la două părți opuse și simetrice, în particular la două părți ale corpului sau la două organe cu structură simetrică.
BILHARZIAN	care se referă la <i>Bilharzia</i> (parazit) sau este provocat de aceasta.
BILHARZIOZĂ	sin. schistozomiază, afecțiune produsă de paraziți din genul <i>Schistosoma</i> (<i>Bilharzia</i>), există trei forme: bilharzioza asiatică (arteriovenoasă), bilharzioza intestinală și bilharzioza vezicală. aceste boli sunt foarte răspândite în Africa, America de sud și în Asia orientală.
BILIAR	1. care se referă la bilă; 2. care conține bilă.
BILIOS	termen perimat; care se datorește unei hipersecreții biliare; în care există bilă, vomitat bilios.
BILOCULAR	cavitate naturală divizată în două părți.
BILIRUBINĂ	pigment roșu prezent în bilă, în soluție ca sare de sodiu, în calculii biliari ca sare de calciu, țesuturi.
BILIRUBINĂ DIRECTĂ	formă a bilirubinei care se poate doza direct, dat fiind buna solubilitate în apă. reprezintă o combinație de bilirubină și acid glucuronic, această conjugare are loc în ficat, bilirubina conjugată trecând în mod normal în bilă; în serul normal nu există decât în concentrație mică, o creștere a concentrației și apariția sa în urină arată existența unei retenții biliare extrahepatice ori intrahepatice.
BILIRUBINĂ INDIRECTĂ	bilirubina care se dozează prin reacția indirectă Van der Bergh reprezintă bilirubina care încă nu a traversat celulele hepatice, deci înainte de a ajunge în bilă. concentrația sanguină normală este de 3-6 mg/l. este crescută în icterele hemolitice și în icterul fiziologic al nou-născutului.
BILIRUBINEMIE	1. prezența fiziologică a bilirubinei în sânge, responsabilă în parte de culoarea galbenă a serului; în ser, bilirubina se găsește mai ales sub formă liberă (bilirubina indirectă) și sub formă conjugată (bilirubină directă). concentrația bilirubinei totale variază între 4 și 8 mg/l. 2. prin extensie, prezența bilirubinei în exces, manifestată clinic cu sau fără icter decelabil.
BILIRUBINIC	care se referă la bilirubină.
BILIRUBINURIE	prezența patologică a bilirubinei în urină, sub formă conjugată, în urma creșterii sale în sânge; poate preceda apariția icterului.
BILIURIE	prezența bilei sau sărurilor biliare în urină.
BILIVERDINA	pigment verde produs prin oxidarea bilirubinei.
BILLROTH (OPERAȚIA)	gastroectomie parțială care se face prin două tehnici diferite: tipul I și II.
BILOBAT	care este divizat în doi lobi.
BIMALEOLAR	care se referă la cele două maleole, externă și internă, ale gambei.

MIC DICȚIONAR BIO-MEDICAL

*Cristina R.T.,
Dumitrescu Eugenia,
Teușdea V.,
Boboloaca I*

BIMANUALĂ	care se execută cu ambele mâini.
BINAR	care este format din două unități, doi constituenți sau din două elemente chimice.
BINOCULAR	1. care se referă la ambii ochi.2. care prezintă două lentile oculare.
BINUCLEAR	care prezintă două nuclee.
BIOCATALIZATOR	compuși care facilitează, grăbesc și ordonează reacțiile metabolismului cum sunt enzimele, hormonii, vitaminele.
BIOCENOZA	(gr. <i>bios</i> + <i>koinos</i> - <i>comun</i>) totalitatea animalelor și vegetalelor care trăiesc într-un anumit loc, numit biotop.
BIOCHIMIE	ramură a biologiei care se ocupă cu studiul fenomenelor chimice care se petrec în organismele vii.
BIOCLIMAT	totalitatea condițiilor climatice ale unei regiuni și care exercită o influență certă asupra dezvoltării ființelor.
BIODEGRADABIL	se spune despre o substanță care poate fi descompusă cu ajutorul organismelor vii, mai ales al microorganismelor.
BIODISPONIBILITATE	viteza și cantitatea absorbită din principiul activ al unei preparații farmaceutice, determinată cu ajutorul curbei: timp/concentrație în circulația generală sau prin stabilirea excreției urinare.
BIOELEMENTE	1. orice element chimic constituent al substanței vii;2. element chimic indispensabil vieții.
BIOENERGIE	în psihologie și psihiatrie, energia vitală exprimată atât pe plan somatic cât și pe plan mental, energia produsă în structurile vii (în procesele energogenetice).
BIOETICĂ	disciplină care se ocupă cu principiile morale ale practicii medico-chirurgicale și ale cercetării medicale.
BIOFOR	cea mai elementară unitate ereditară alcătuită din mai multe molecule materiale cu sediul în nucleu.
BIOGEN	care produce viață sau favorizează dezvoltarea ei; se referă îndeosebi la elementele chimice prezente în mod normal în substanța vie.
BIOGENEZĂ	1. teorie, după care tot ce este viu este produs numai de ceva viu;2. suma ontogeniei și filogeniei.
BIOLOGIE	știința vieții sau studiul ființelor vii, microorganisme, plante și animale, precum și a tuturor fenomenelor care produc sau însoțesc nașterea, dezvoltarea, evoluția, nutriția, reproducerea și, în final, moartea și dezagregarea lor. astfel există biologie animală, biologie vegetală, microbiologie și biologie generală.
BIOLUMINESCENȚĂ	producerea luminii de către organismele vii: licurici, diverse animale marine, numeroase ciuperci și bacterii.
BIOLOGIE MOLECULARĂ	ansamblu de studii consacrate modului de funcționare al ființelor vii, structurii genelor, macromoleculilor, a fiziologiei celulare, cu studiul virusurilor.
BIOM	grup de ecosisteme cu structură generală identică, corelată cu o combinație determinată a factorilor fizici.
BIOMASĂ	totalitatea ființelor vii, animale și plante, dintr-un anumit loc, pe o anumită suprafață.
BIOMETRIE	metodă utilizată pentru selecția animalelor și care constă în măsurarea diferiților parametri animali și prelucrarea matematică și statistică a acestor date.
BIOMICROSCOPIE	studiul microscopic al structurilor celulelor vii.
BIOMIMETIC	compus care mimează, ca funcție sau structură, o substanță naturală, termen utilizat pentru a descrie o tehnică care imită un proces bio-chimic natural.
BION	organism independent, individual.
BIONOZĂ	termen utilizat pentru bolile cauzate de agenți animați.

MIC DICȚIONAR BIO-MEDICAL

*Cristina R.T.,
Dumitrescu Eugenia,
Teușdea V.,
Boboloaca I*

BIOPLASMĂ	1. materia organică vie care intră în constituția tuturor viețuitoarelor,2. substanță vie a celulei (fără incluziuni) reprezentând întregul corp al celulei, inclusiv porțiunile diferențiale (nucleu, condriom).
BIOPREPARAT	1. preparat biologic folosit pentru apărarea sănătății animalelor așa cum sunt vaccinurile și serurile,2. preparate biologice folosite la însilozarea furajelor.
BIOPSIE	preluarea (printr-un act chirurgical) de la un animal viu a unei porțiuni dintr-un organ, tesut, neoplasm pentru a se face apoi un examen microscopic sau chimic din porțiunea prelevată.
BIOPSIE PRIN FORAJ	biopsie realizată cu ajutorul unui trocar special.
BIOPSIE-EXEREZĂ	ablația totală a unei tumori și examenul său microscopic imediat.
BIOREMEDIERE	biodegradarea poluanților organici în procesul refacerii calității solului, aerului, apei sau reziduurilor.
BIOSINTEZĂ	apariția unor compuși chimici noi în cursul proceselor vitale.
BIOSFERĂ	învelișul sau aceea parte a globului pământesc (sol și subsol, atmosferă și hidrosferă) care conține toată viața organismelor vii (plante și animale).
BIOSPEOLOGIE	ramură a speologiei care studiază viețuitoarele, plante și animale care populează peșterile.
BIOSTIMULINĂ	factor infimitezimal, indiferent nedozabil și adesea neidentificabil, rezultat dintr-o reacție a țesuturilor vii menținute în condiții improprii și eliberat în condiții improprii și eliberat în condiții organice normale, biostimulinele au efect stimulator local asupra zonei unde au fost implantate țesuturile dar și în general asupra organismului.
BIOSTIMULANT	de natură necunoscută produsă de țesuturile grefate și care au proprietatea de a stimula procesele de regenerare și reparare tisulară.
BIOTEHNOLOGIE	aplicarea ingineriei și principiilor tehnice la științele biologice.
BIOTELEMETRIE	folosirea tehnicilor telemetrice, în special a undelor radio, pentru studierea comportamentului și fiziologiei animalelor.
BIOTERAPIE	metodă terapeutică care pretinde să nu folosească decât substanțe biologice și medicamente folosite în doze infimitezimale; se opune teraputicii pe baze științifice curent admise, dar care sunt considerate agresive și orientate exclusiv de boala respectivă, în timp ce bioterapia se adresează mai ales bolnavului, caracteristic temperamentului și comportamentului său.
BIOTIC	1. despre sau legat de viață sau organismele vii,2. produs prin acțiunea organismelor vii.
BIOTINĂ	vitamină hidrosolubilă din complexul B cu funcție de coenzimă a unor decarboxilaze și dezaminaze, surse importante: gălbenușul de ou, lactatele, rinichiul, flora bacteriană a rumenului și colonului, are rol de coenzimă a enzimelor implicate în procesele de carboxilare și decarboxilare, în dezaminarea aminoacizilor, biosinteza acidului aspartic, oleic etc, carența determină dermatite, paralizii ale membrelor, spasme, hemoragii, cele mai sensibile fiind păsările.
BIOTIP	grup de indivizi cu o constituție ereditară identică; subdiviziune a unei populații.
BIOTOP	1. (lat. <i>bios</i> + <i>topos</i> - <i>loc</i>), mediu geografic circumscris, cu un anumit ansamblu de factori abiotici (temperatură, umiditate etc) sau biotici (animale, vegetale),2. sin. biocenoză, ansamblu de specii vegetale și animale care-și desfășoară viața în acest mediu.
BIOTRON	cameră test folosită pentru cercetările biologice, în cadrul căreia condițiile de mediu pot fi controlate și dirijate, asigurându-se astfel observațiile asupra efectului variațiilor de mediu asupra organismelor vii.
BIOXID	un oxid care conține doi atomi de oxigen.

MIC DICȚIONAR BIO-MEDICAL

*Cristina R.T.,
Dumitrescu Eugenia,
Teușdea V.,
Boboloaca I*

BIPAR	se referă la o femeie care a avut doi copii în sarcini diferite.
BIPARTIT	care este divizat în două părți.
BIPED	(lat. <i>bis – de două ori, pedis - picior</i>) ființă care are, stă sau pe două picioare.
BIPOLAR	care are doi poli.
BISEXUALITATE	1. starea unui organism bisexuat;2. în psihanaliză, teorie după care toate ființele umane ar avea constituțional dispoziții sexuale atât feminine cât și masculine, care ar juca un rol în conflictele care iau naștere atunci când subiectul vrea să-și asume propriul sex. această teorie a fost infirmată prin descoperirea sexului cromatinian.
BISEXUAT	sin. hermafrodit, prezența la același individ (animal sau plantă) a caracterelor de reproducere masculine și femele.
BISMUT	corp simplu, de culoare albă cu reflexe roz ușor de redus în pudră. unele săruri, insolubile, sunt folosite în terapeutică pentru protejarea mucoasei digestive; altele se utilizează local ca pudre astringente și antiseptice.
BISTURIU	cuțit utilizat în chirurgie.
BISTURNAJ	manopera executată pentru castrarea tăurașilor și a berbecilor mici prin răsucirea testiculelor în bursele intacte cu scopul de a se produce și răsucirea arterelor din cordon realizându-se obliterarea lor.
BITTER	lichid de obicei alcoolic, preparat prin extragere sau distilarea plantelor sau părților amare din plante, de obicei cu rol medicinal, digestiv.
BIURET	vezi reacția biuretului.
BIVALENT	se spune despre un element chimic care posedă o putere de combinare egală cu cea a doi atomi de hidrogen.
BIVALENȚĂ	valență dublă celei a unui atom de hidrogen
BIVALV	care are două valve, cochilie formată din două valve legate împreună; ex. moluștele lamelibrahiate, crustaceii, stridiile.
B.H.A.	abr. butilhidroxianisol, substanță antioxidantă folosită în farmaceutică.
B.H.A.	abr. butilhidroxitoluen, substanță antioxidantă folosită în farmaceutică.
B.K.	abr. bacilul Koch (bacilul tuberculos)
BLAIR-DONATI	punctul de sutură utilizat pentru închiderea unei plăgi într-o regiune unde pielea are o grosime deosebită.
BLALOCK-TAUSSIG	operație practică în tetrada Fallot, constând în anastomoza arterei subclaviculare drepte sau stângi cu una din ramurile arterei pulmonare pentru creșterea debitului sanguin și ameliorarea oxigenării în plămâni.
BLANSARE	operația de opărire și fierbere a cărnii sau unor bucăți de carne gata porționate destinate preparării conservelor.
BLAST	(gr. <i>blastos - germen</i>) celulă primară, imatură, din care se dezvoltă, în stadii succesive, alte celule; celula mamă.
BLASTOCEL	cavitatea de segmentare a celulei
BLASTOCIST	sin. cu blastula, vezicula blastodermică, morulă veziculară, stadiu în dezvoltarea embrionului caracterizat prin prezenta unei cavități;
BLASTOCIT	celula primară, imatură și nediferențiată din care se dezvoltă, în stadii succesive, celulele sanguine.

BLASDODERM	membrana embrionului formată dintr-un singur strat de celule în stadiul de blastulă, el dă naștere prin multiplicare și diferențiere celulară la organe și aparate ale fătului.
BLASTODINIDAE	dinoflagelate variate ca formă, parazite marine, pe sau în corpul nematodelor, copepodelor sau tunicatelor.
BLASTOGENEZĂ	1. primele stadii de dezvoltare a embrionului când apare blastodermul; 2. reproducere prin înmugurire.
BLASTOM	tumoră formată din celule nediferențiate.
BLASTOMERE	celule asemănătoare între ele care rezultă în urma diviziunii zigotului în 2, 4, 8 etc. celule.
BLASTOMICES	gen de ciuperci care se găsesc în drojdia de bere.
BLASTOMICOZĂ	micoza cauzată de ciuperci din genul <i>Blastomyces</i> există două forme: blastomicoza nord americană, blastomicoza sud americană, caracterizate prin leziuni cutanate granulomatoase și ulcerate care pot invada și organele interne.
BLASTOMYCES	gen de ciuperci levuriforme din familia <i>Aleuriospores</i> , clasa <i>Adelomycetes</i> , patogene pentru om și animale.
BLASTOSPOR	orificiul gastrulei, format prin invaginarea blastulei; gura primitivă a embrionului prin care cavitatea internă a gastrulei, anchenteronul, comunică cu exteriorul.
BLASTULĂ	stadiu evolutiv în multiplicarea celulelor oului care urmează după morulă și este caracterizată prin apariția unei cavități în centru, asemănătoare cu o sferă goală, înconjurată de celule epiteliale.
BLEFARITĂ	(gr. <i>blepharon – pleoapă + itis - aprindere</i>) inflamația marginii libere a pleoapelor.
BLEFAROCALAZIE	afecțiune care poate fi ereditară și constă din relaxarea țesutului subcutanat al pleoapei superioare, dermul din regiunea respectivă devenind subțire, flasc și pliat, căpătând culoare roșcată.
BLEFAROCONJUNCTIVITĂ	inflamația concomitentă a pleoapelor și conjunctivei.
BLEFARODIASTAZĂ	închiderea incompletă a pleoapelor.
BLEFAROFIMOZĂ	îngustarea fantei palpebrale, cicatriceală sau legată de bătrânețe.
BLEFAROFTALMIE	inflamația concomitentă a pleoapelor și globului ocular.
BLEFAROPLASTIE	operație pentru repararea malformațiilor sau pierderii de substanță la nivelul pleoapelor.
BLEFAROPTOZA	căderea pleoapei superioare ca urmare a unei paralizii.
BLEFARORAFIE	suturarea pleoapelor când fanta palpebrala este foarte mare.
BLEFAROSPASM	spasmul pleoapelor.
BLEFAROSTAT	instrument care poate să țină pleoapele îndepărtate.
BLEFAROTOMIE	incizia pleoapei mai ales în unghiul extern.
BLEIMĂ	(fr. <i>bleime - contuzie</i>) afecțiune circumscrișă a pododermului de natură traumatică întâlnită la solipede și rumegătoare.
BLENORAGIE	boală venerică infecțioasă (transmisibilă) caracterizată prin scurgeri purulente; transmiterea se face pe cale sexuală.
BLENOREE	orice sucurgere cronică mucopurulentă.
BLET	porțiune rezultată din tranșarea carcasi de bovine care are ca bază anatomică mușchii coastelor după detașarea spetei.
BLOC	(ger. <i>blok – grămadă, oprire, obstrucție</i>), bloc cardiac caracterizat prin modificări de ritm cardiac datorită tulburărilor sistemului de conducere, care constau într-o intermitență a contracțiilor cardiace și dintr-o dizlocație a contracțiilor atrio-ventriculare.

MIC DICȚIONAR BIO-MEDICAL

*Cristina R.T.,
Dumitrescu Eugenia,
Teușdea V.,
Boboloaca I*

BLOC ALVEOLOCAPILAR	tulburare în difuziunea oxigenului din aer, prin perețele alveolelor pulmonare și a capilarelor, datorită unei îngroșări a pereților alveolari, ceea ce constituie un obstacol pentru schimburile gazoase între alveole și capilare.
BLOC ATRIOVENTRICULAR	tulburare de conducere a influxului între atriu și fasciculul His.
BLOC AURICULOVENTRICULAR	întârzierea sau întreruperea conducerii între atrii și ventricule, rezultând din frânarea sau oprirea totală, temporară ori definitivă a conducerii nervoase între auricule și ventricule; acesta va fi diferențiat de disociațiile auriculo-ventriculare, al căror mecanism este distinct de acesta.
B.A.V.	abr. bloc auriculo-ventricular.
BLOC CARDIAC	sin. bloc auriculo-ventricular
BLOC DE ARBORIZAȚIE	în electrocardiografie, întreruperea conducerii nervoase intraventriculare, prin leziunea întinsă a rețelei subendoteliale.
BLOC DE RAMURĂ	întârzierea activării unuia din ventriculi, datorită unei leziuni a fascicolului His respectiv, se disting: bloc de ramură dreaptă, tulburarea conducerii intraventriculare în perețele interventricular la nivelul ramurii drepte a fascicolului His, bloc de ramură stânga, tulburare a conducerii intraventriculare prin întreruperea conducerii la nivelul ramurii stânga a fascicolului His.
BLOC OPERATOR	ansamblul localului și materialului necesar pentru intervenții într-un centru chirurgical.
BLOC VERTEBRAL	sudarea congenitală sau dobândită a două sau mai multe vertebre, sudarea poate fi parțială sau totală și poate antrena o modificare a curburilor normale ale coloanei vertebrale.
BLOCADĂ	sin. blocaj.
BLOCAJ ARTICULAR	imobilizarea bruscă și dureroasă a unei articulații provocată de obicei de prezența unui corp străin în interiorul articulației sau, în cazul genunchilor, printr-o leziune de menisc.
BLOCAJ INTESTINAL	oprirea bruscă a tranzitului intestinal produsă de obicei prin ocluzie intestinală. se manifestă prin colici violente și balonare, cu oprirea tranzitului materiilor intestinale și gazelor.
BLOCAJ MENINGIAN	oprirea circulației lichidului cefalorahidian în spațiile subarahnoidiene ependimare și ventriculare; poate fi produsă de aderențe inflamatorii (meningită) sau de compresie (tumoră).
BLOCAJ RENAL	oprirea bruscă a funcției renale, manifestată prin anurie.
BLOCAJ VENTRICULAR	întreruperea comunicării dintre spațiile subarahnoidiene periferice și unul sau mai mulți ventriculi cerebrali, rezultată printr-un baraj meningean. are ca urmare hipertensiunea intracraniană.
BOALA	1. tulburare ce afectează întreg organismul sau numai o anumită parte din el.2. complex de fenomene și manifestări organice în interrelație cu un factor patogen, din momentul contactului până la dispariția consecințelor; tulburările pot fi clasificate în funcție de categoria agentului patogen (animat sau neanimat), de tulburările tisulare și țesutul afectat sau în funcție de procesul morfopatologic.
BOALA ALEUTINĂ	sin. plasmocitoza hipergamaglobulinică, boală infecțioasă virotică care apare la nurcile mutante (<i>Aleutină</i> și <i>Safir</i>) cu evoluție cronică și mortalitate însemnată, care se manifestă prin anorexie, polidipsie, slăbire, abateri și sindrom hemoragipar.
BOALA ARIPILOR ALBASTRE	boală de asociație sporadică sau endemică, produsă de un virus asociat cu agenți etiologici ai dermatitelor gangrenoase, (o clostridioză produsă în general de <i>Clostridium perfringens</i> tipurile A, D, C <i>septicum</i> și <i>Staphylococcus aureus</i> la puii de găină și curcă, în urma infectării plăgilor accidentale sau operatorii.
BOALA BĂRBIȚELOR	boală produsă de pasteurelizi, germeni asemănători dar nu identici cu <i>Pasterurella multocida</i> , care poate fi întâlnită la efectivele care au trecut prin holera aviară.
BOALA CERBULUI	sin. tetanos, fâlcăriță, înțepeneală, (eng.) lockjaw.

BOALA COZII UMEDE	sin. boala Tyzzer, boala Errington, boala hemoragică a bizamilor, enterita acută a iepurilor, hepatita bacteriană în focare a mânjilor, boală produsă de <i>Clostridium piliforme</i> , manifestată prin tulburări digestive, enterocolită și hepatită cronică.
BOALA DE ALTITUDINE	tulburări care apar datorită presiunii scăzute și cantității reduse de oxigen care apar la om și animale care sunt expuse brusc la mari altitudini.
BOALA DE BORNA	sin. encefalita europeană a calului, encefalita virotică a calului, boală infecțioasă întâlnită la cabaline și rar la oaie, manifestată prin excitația cerebrală cu hiperestezie, trismus și contractura diferitelor grupe musculare asociată cu perioade de depresiune accentuată a musculaturii în afara crizelor.
BOALA DE BORHOT	sin. eczema de borhot, dermatoză toxi-alimentară întâlnită mai ales la rumegătoarele la îngrășat, unde hrănirea se face aproape exclusiv cu borhoturi; se manifestă prin eritem, vezicule, edeme, crevase sau erupții localizate la extremități, care în cazurile grave pot fi însoțite de semne clinice grave.
BOALA DE CUȘCĂ A GĂINILOR	sin. paralizia de baterie a găinilor.
BOALA DE IARBĂ	sin. tetania de iarbă.
BOALA DE IRADIERE	tulburări ale întregului organism, ale unor organe și țesuturi, produse de energia radiantă (razele alfa, beta, gamma, X, neutroni), cu manifestări diferite în funcție de natura și intensitatea razelor, timp de expunere etc.
BOALA DE LĂSTĂRIȘ	intoxicație produsă consecutiv consumului de muguri de arbori, mai ales de pin și stejar.
BOALA DE LYME	boală infecțioasă întâlnită la om, câine, pisică și alte specii domestice sau sălbatice, produsă de <i>Borrelia burgdorferi</i> , transmisă prin căpușe, manifestată prin dermatite, artrite, meningoencefalite și tulburări generale.
BOALA DE MAI	boală care apare datorită consumului de polen de <i>Ranunculus acer</i> (<i>Piciorul cocoșului</i>) care este toxic pentru albine, datorită unui alcaloid, după consum, albinele au abdomenul mărit, se târăsc în fața stupului și mor.
BOALA DE MURDĂRIE	sin. boala jegului, afecțiune carențială în oligoelemente și vitamine, în special vitamina A, care se poate întâlni la porci, manifestată prin dermatită crustoasă, prurit, debilitate, cruste sângerânde infectate.
BOALA DE NUTRIȚIE	stare patologică dependentă de insuficiența calitativă sau cantitativă a principiilor nutritivi, eventual, de dezechilibrare (de raport) sau exces.
BOALA DE PĂDURE	1. sin. boala neagră, boală care apare la albine care poate avea cauze diferite: consumul de mană, miere sau polen alterat, intoxicația cu poluanți sau o viroză; boala apare în luna iunie, albinele fiind incapabile să zboare, au abdomenul mărit negru, lucios și depilat. 2. nefrită toxică la rumegătoarele care consumă plante rășinoase sau bogate în taninuri.
BOALA DE STUTTGART	sin. leptospiroza canină cu două forme: una icterică, sau icterul infecțios, sau boala lui Weil, produsă de regulă de <i>L. icterohaemorrhagiae</i> și mai rar de <i>L. pomona</i> și o formă uremică, sau tifosul canin sau boala de Stuttgart, produsă de tulpini de <i>L. pomona</i> .
BOALA DE TESCHEN	sin. meningoencefalita enzootică.
BOALA DE VAR	sin. muscaridina viermilor de mătase; boală a viermilor de mătase frecventă în zonele cu clima caldă.
BOALA DRUMULUI DE FIER	sin. tetania de transport.
BOALA EDEMELOR	sin. enterotoxiemia colibacilară a porcului; este o formă particulară de colibaciloză, produsă de tulpini hemolitice de <i>E. coli</i> , caracterizată prin simptome nervoase și edem palbebral, iar morfopatologic prin edemul gelatinos al peretelui stomacal și al mezenterului colonului.
BOALA EGTVED	sin. septicemia virotică a salmonidelor.

MIC DICȚIONAR BIO-MEDICAL

Cristina R.T.,
Dumitrescu Eugenia,
Teușdea V.,
Boboloaca I

BOALA GRANULOASĂ A PEȘTILOR	parazitoză severă produsă de protozoarul ciliat <i>Ichtyophthirius multifidus</i> manifestată prin apariția pe branhiile și tegumentul la pești a unor formațiuni granulare alb – cenușii.
BOALA GLĂSER	sin. poliserozita și artrita serofibrinoasă, boală infecțioasă care afectează purceii tineri, cu evoluție sporadică, caracterizată prin inflamația serofibrinoasă a seroaselor și articulațiilor uneori cu tulburări nervoase.
BOALA HUTCHINGS-DAYLE	sin. gastroenterita infecțioasă a purceilor, boală virală infecțioasă, contagioasă, manifestată prin gastroenterită mortală la purcei.
BOALA KLEIN	sin. tifoza aviară.
BOALA LUI AUJESZKI	sin. pseudoturbare, paralizie bulbară infecțioasă.
BOALA LUI JOHNE	sin. paratuberculoza.
BOALA LUI KÓVES	sin. edemul malign al suinelor.
BOALA LUI MAREK	sin. limfomatoza neurală aviară.
BOALA LUI SCHMORL	sin. necrobaciloza iepurilor, boală sporadică care apare la iepurii de crescătorie, manifestată prin inflamația necrotică, cu diferite localizări sub forma unor abcese încapsulate, la pielea și țesuturile profunde ale feței și cavității bucale, mai rar în țesutul conjunctiv subcutanat.
BOALA LUI WEIL	sin. leptospiroza canină forma icterică.
BOALA MIEILOR GEMENI	sin. toxemia de gestație a oilor.
BOALA MITRALĂ	tulburare hemodinamică determinată de coexistența insuficienței valvulare și a stenozei oficiale pe orificiul mitral.
BOALA MONTGOMERY	sin. pesta porcină.
BOALA MOLLER-BARLOW	sin. scorbut infantil, se întâlnește la purcei, căței și iepuri fiind expresia carenței în vitamina C, boală caracterizată prin semne locomotorii și generale.
BOALA MOREL	sin. stafilococia apostoματοasă a oilor și caprelor; este produsă de <i>S. aureus</i> , subspecia <i>anaerobius</i> și evoluează mai ales la tineret ovin și caprin menținut în condiții deficitare fiind caracterizat prin apariția unor abcese de 5-10 cm, fără tendință de încapsulare, în țesutul conjunctiv subcutanat, musculatură și limfonodurile superficiale.
BOALA MUCOASELOR	sin. complexul bolii mucoaselor – diareea virotică, boală infecțioasă produsă de un virus, (foarte asemănător cu cel al rinotraheitei infecțioase a taurinelor) foarte contagioasă, întâlnită la rumegătoare, manifestată prin catar febril buco-ocular și gastrointestinal, diaree profuză, mortală.
BOALA MUȘCHILOR ALBI	sin. distrofia musculară progresivă, distrofie musculară nutrițională, miopatie degenerativă enzootică, miopatie exudativă depigmentară; afecțiune degenerativă întâlnită la miel, mînz, vițel, câine, de origine nutrițională (vitaminoză E etc.), caracterizată prin degenerescența musculară care debutează la nivelul membrelor și care cuprind ulterior întreaga musculatură, cu manifestări clinice locomotorii, cardio-respiratorii.
BOALA NEAGRĂ	sin. hepatita necrozantă, black disease, deutche bradsot etc; boală toxiinfecțioasă a ovinelor produsă de <i>Clostridium novy</i> , caracterizată prin evoluție sporadică sau endemică, de tip supraacut cu leziuni necrotice caracteristica în ficat.
BOALA PETELOR NEGRE	sin. postodiplostomia.
BOALA PICIOARELOR ROȘII	sin. epizootia septicemică.
BOALA PREPELIȚEI	sin. enterita ulcerosă, quail disease; boală toxiinfecțioasă (observată de către Morse și Bennets la prepelița japoneză) a păsărilor cu caracter endemic produsă de <i>Clostridium colinum</i> manifestată prin enterohepatită necrotică.

BOALA RINICHIULUI PULPOS	sin. clostridioza D, boală infecțioasă produsă de <i>Clostridium perfringens</i> tip D, caracterizată prin enterotoxiemine și convulsii precomatoase, la necropsie se constată congestia renală și modificări pulpoase post-mortem.
BOALA RINICHIULUI CHISTIC	afecțiune identificată la necropsie, cu origine neelucidată (infecție, anomalie, adenomatoză) întâlnită la suine și bovine, caracterizată prin apariția unor boseluri deformate renale, sub care se constată prezența unor chiști încapsulați.
BOALA RÂTULUI STRÂMB	sin. rinita atrofică a porcului.
BOALA RUBARTH	sin. hepatita infecțioasă a câinelui și encefalita vulpilor.
BOALA SERULUI	manifestare anafilactică (șoc) apărută imediat după a doua injecție a serului sau altui material biologic heterolog (poate apare și după prima injecție, când are o manifestare tardivă), care se datorază anticorpilor antiser produși de către animalul receptor în 8 – 10 zile interval.
BOALA ULCEROASĂ A SALMONIDELOR	sin. bacterioza păstrăvilor, boală cronică în care peștii prezintă eroziuni sau ulcere cutanate diseminate neregulat pe tegument, care se combate prin administrarea antibioticelor în hrană.
BOALA ZGÂRIETURII DE PISICĂ	sin. (en.) cat-scratch disease, infecție produsă obișnuit de către <i>Bartonella henselae</i> , foarte înrudită cu <i>B. quintana</i> (care produce febra de tranșee sau febra recurentă la om) care apare la oameni prin contactul cu pisicile sau prin intermediul puricilor; boala se manifestă prin limfonodită unilaterală (uneori granulomatoasă sau piogenă), infecție sistemică febrilă sau subfebrilă, frisoane, și tulburări digestive; la poarta de intrare se pot identifica leziuni eritematoase sau eruptive.
BODANSKY (UNITĂȚI)	abr. U.B., unitate de dozarea a fosfatazelor serice (alcaline sau acide).
BOL	formă farmaceutică de administrare orală, de obicei pentru animalele de talie mare sau medie, care constă din înglobarea substanțelor active medicamentoase și prelucrarea lor într-o formă globulară sau cilindroidă, adaptată taliei animalului.
BOL ALIMENTAR	cantitate de alimente care poate fi deglutită odată.
BOLTA CRANIULUI	sin. calota craniană
BOLTA PALATINĂ	fața inferioară concavă a palatului osos, acoperită de o mucoasă, care formează peretele superior al cavității bucale. este mărginită anterior și lateral de arcada gingivodentară superioară și se continuă cu vâlul palatului.
BOLTA PLANTARĂ	ansamblul curburilor cu concavitate inferioară pe care le prezintă fața inferioară a piciorului: o curbură longitudinală și una transversală maximă la nivelul bazei metatarsienelor.
BOLTIRE	orice proeminență convexă anormală a unei părți a corpului.
BOLUS ALBA	substanță cu proprietăți antiacide, adsorbante și de protecție a mucoaselor gastrice și intestinale.
BOMBĂ	aparat de radioterapie care utilizează ca emițător radioactiv o sursă de radio sau alt element radioactiv.
BONITAREA ANIMALELOR	operațiune de clasarea animalelor pe baza aprecierii exteriorului, producțiilor și performanțelor rudelor; se cunosc patru clase de bonitare: record, elită, cl. I și cl. II; operațiunea este inclusă în testarea și selecția animalelor.
BONT	fără vârf, ciuntit.
BOOFILUS (BOOPHYLUS)	parazit extern din familia <i>Ixodidae</i> , clasa <i>Arachnida</i> care poate transmite babesioza.
BORAX	tetraborat de sodiu; substanță cristalină incoloră, solubilă în apă, insolubilă în alcool, este antiseptic slab și astringent; este folosit ca și agent conservant al cărnii de pește și al unor fructe; de asemenea este utilizat în industrie.
BORBORIGME	zgomote hidroaerice produse prin deplasarea gazelor în stomac sau intestin.
BORDET-WASSERMANN	reacție folosită în diagnosticul sifilisului, efectuată cu serul sanguin sau lichidul cefalorahidian, bazată pe fixarea complementului.

BORDETELLA PERTUSSIS	cocobacil gram negativ, dispus în perechi sau în lanțuri scurte, încapsulat, imobil, aerob, agent cauzal al tusei convulsive.
BORDETELLA	gen de bacterii din familia <i>Brucelaceae</i> , cuprinzând colibacili mobili sau imobili gram negativi, hemolitici.
BORELIOZĂ	orice afecțiune produsă de diferite specii de <i>Borrelia</i> .
BORISM	intoxicație produsă prin ingestia în doze mari sau prelungite de derivați de bor (adăugarea frauduloasă a acidului boric ca agent conservant în alimente). constă mai ales din tulburări gastrointestinale, renale, erupții, amețeli și uneori comă.
BORRELIA	gen de microorganisme anaerobe de formă spiralată cu capete efilate și terminate prin filamente foarte fine, unele specii sunt patogene, paraziți pentru om și animale.
BOSĂ	1. tumefiere produsă prin șoc sau revărsat subcutant de sânge; 2. sin. pentru cocoașă.
BOSĂ DIAFRAGMATICĂ	deformare în formă de bosc a cupolelor diafragmatice. de obicei nu au semnificație patologică.
BOSĂ FRONTALĂ	proeminența dintre sprâncene.
BOSWORTH (OPERAȚIA)	tehnică de artrodeză lombosacrată prin încastrarea unui grefon iliac suplu între apofiza spinoasă 1 - 4 și creasta sacrată.
BOT DE IEPURE	malformație congenitală a feței constituită dintr-o fantă a buzei superioare, adesea asociată cu fanta maxilarului superior și a boltei palatine.
BOTAL (CANALUL)	canalul care la făt face să comunice aorta și artera pulmonară drenând majoritatea sângelui din artera pulmonară direct în aortă fără ca acesta să treacă prin plămâni. canalul se obliterează în mod normal la naștere, se atrofiază progresiv și devine un ligament fibros denumit ligamentul arterial, persistența sa constituie o anomalie destul de frecvent întâlnită în clinică.
BOTAL (ORIFICIUL)	orificiul situat în partea postero-superioară a peretelui interatrial, prin care cele două cavități cardiace comunică la făt, circulația sanguină ocolind plămânii care încă nu sunt funcționali.
BOTANICĂ	știință biologică care se ocupă cu studiul plantelor.
BOTRICEFAL	sin. botriocéfal, vierme intestinal lat, din ordinul <i>Cestoda</i> , o tenie, lungă de 2-8 m, cu un cap cu două ventuze și foarte multe inele; infestarea se face prin ingestia de pește sau crustacei care conțin larvele parazitului.
BOTRICEFALOZĂ	sin. botriocéfaloză, boală produsă de prezența în intestin a botriocéfalului.
BOTRIOMICOM	mică tumoră inflamatorie benignă, de obicei pediculată, ușor sângerândă, situată mai ales pe degetele de la picioare sau tălpi.
BOTRIOMICOZĂ	sin. ciupercă de castrare, boala întâlnită la cal și porc cu aspect tumoral caracterizată prin formarea de abcese multiple, produsă în asociație de microbi;
BOTULISM	(lat. <i>botulus</i> - <i>cârnat</i>) boală produsă de toxina bacilului botulinic răspândită prin preparatele alimentare.
BOUILLAUD (BOALA)	sin. reumatism articular acut.
BOURNEVILLE (BOALA)	sin. scleroză tuberoasă, după Bourneville, Desire Magloir, neurolog francez (1840-1909).
BOUVERET (SEMNU)	1. după, Léon, 1850-1929; Bouveret, în caz de stomac bilocular sau de stenoză, prin spălătură stomacală se obține alternativ lichid cu sau fără resturi alimentare; 2. bombarea intermitentă a epigastrului; 3. distensia cecului.
BOVARISM	tendință patologică de a se idealiza, identifica cu un personaj care este admirat sau pentru dorința de a obține ceva (avere, importanță, poziție).
BOVIDEE	familie de rumegătoare din care fac parte boul, bivolul, capra, oaia.

BOVIN	care se referă la bou, care provine de la bou. ex. tuberculoză bovină.
BOWMANN (CAPSULA)	structură de forma unei foi fine a tubului urinar, care învăluie ghemul vascular al glomerulului renal.
BOWEN	sin. diskeratoză Bowen; boala Bowen; dermatoză precanceroasă cutanată sau mucoasă, după John Templeton Bowen (1857-1941).
BOXĂ	spațiu delimitat într-un adăpost pentru a putea separa unul sau un număr restrâns de animale.
BOYDEN (PRÂNZUL)	prânz cu proprietatea de a provoca evacuarea vezicii biliare, dat înainte de a fi examinată radiologic, se compune din gălbenuș de ou cu cremă proaspătă.
BRACHICERA	1. animale nevertebrate care au antene scurte, 2. mamifere care au coarne scurte.
BRACHITIC	pitic, scurt (ex. la porumb, brachitismul cauzează o scurtare accentuată a internodiilor tulpinale situate sub punctul de inserție a știulețului, determinând formarea unei plante pitice); fenomenul este controlat genetic și este utilizat în ameliorare.
BRACTEE	frunzuliță florală, obișnuit membranoasă, inserată pe tulpină; la subsuoara sau în axilul bracteei apare o floare sau pedicelul floral.
BRACTEOLĂ	bractee mică; bractee secundară, situată de o parte și de alta la baza unui pedicel floral.
BRADIARITMIE	disritmie cu frecvență cardiacă redusă față de normal.
BRADICARDIE	(gr. <i>bradys</i> – rar + <i>kardia</i> - cord) frecvență redusă a contracțiilor cardiace.
BRADICHINEZIE	mișcări lente.
BRADIDIASTOLIE	prelungirea apreciabilă a pauzei diastolice.
BRADIFAGIE	masticăție lentă.
BRADIFAZIE	tulburare a vorbirii constând dintr-o pronunțare foarte lentă.
BRADIFEMIE	încetinire în ritmul de emiterie a cuvintelor, observată în cazuri de melancolie și în confuzie mentală.
BRADIFRENIE	sin. bradipsihie.
BRADILALIE	stare caracterizată prin încetinirea anormală a ritmului vorbirii.
BRADIPEPSIE	digestie lentă datorită, fie secrețiilor insuficiente, fie contracțiilor lente din tubul digestiv.
BRADIPNEE	micșorarea numărului de respirații în unitatea de timp.
BRADIPSIHIE	încetinirea funcțiilor psihice, intelectuale, observată în diferite afecțiuni mentale sau nervoase: stări depresive, epilepsie, tumori cerebrale.
BRADIRITMIE	sin. bradicardie; în encefalogramă, încetinirea frecvenței undelor cerebrale.
BRADISFIGMIE	scăderea numărului de pulsații pe unitatea de timp.
BRAHIAL	care se referă la braț.
BRAHIALGIE	durere în regiunea brațului.
BRADICEFALIC	care se referă la braț și cap. ex. trunchiul brahiocefalic arterial, trunchiul brahiocefalic venos.
BRAHICEFALIE	sin. cap scurt.
BRACHICERA	1. animale nevertebrate care au antene scurte; 2. animale mamifere cu coarne scurte.
BRAHICOLON	colon anormal de scurt.
BRAHIDACTILIE	malformație congenitală sau câștigată, în care unul sau mai multe degete sunt mai scurte decât degetele normale.
BRAHIESOFAG	malformație congenitală caracterizată prin lungimea anormal de mică a esofagului, stomacul fiind situat parțial în torace, poate provoca vărsături, regurgitații, hematemeze.

BRAHIGNATIE	deformare congenitală în care mandibula este mai scurtă decât normal.
BRAHIMELIE	membre anormal de scurte în raport cu trunchiul.
BRAHIOBELLA	nematod de 5-12 mm lungime, dulcicol, care parazitează pe branhiile racilor.
BRAHIOCEFALIC	masă musculară ce definește complexul cliedobrachial – cleidomastoidian, care acționează ca înclinător lateral al capului.
BRAHIOCEFALICĂ	colaterală a aortei primitive (la suine și carnivore) sau terminală a aortei ascendente (cabaline, rumegătoare) terminată după un scurt traiect printr-o arteră subclaviculară dreaptă și un trunchi bicarotic (la cabaline, rumegătoare și suine) sau prin două carotide comune.
BRAHIMORF	se folosește în denumirea unui corp scurt, cu dimensiuni transversale disproporționat de dezvoltate în raport cu lungimea.
BRAHIOLE	formațiuni dispuse pe marginea șanțurilor celor cinci zone ambulacrare (ajută la orientarea hranei spre gură).
BRAHIOPODE	clasă (<i>Brachiopoda</i>) din încrengătura tentaculatelor, ex lingula; animale nevertebrate, marine sedentare, obișnuit fixate, gregare, cu simetrie bilaterală, cu corpul închis în cochilie bivalvă.
BRAHIPNEE	respirație scurtă și lentă.
BRAILLE	sistem de scriere pentru nevăzători, adaptat universal, este bazat pe aranjarea diferită a unuiia până la șase puncte în relief, dispuse într-un dreptunghi vertical.
BRANCARDĂ	dispozitiv pentru transportul în poziție culcată a bolnavilor și răniților, extremitățile servind ca mânere pentru brancardieri.
BRANDES (OPERAȚIA)	intervenție pentru halus valgus, prin rezecția părții proximale a primei falange a halucelui, urmată de o întrerupere fibroasă.
BRANHIE	unul din cele trei tipuri de organe respiratorii existente în regnul animal, întâlnit la animalele acvatice care asigură schimburile gazoase dintre sânge și mediul ambiant, reprezintă prelungiri exterioare ale tegumentelor în formă de lamele sau tufe, ori fante ale faringelui, prin care este eliminată apa care a pătruns prin gură.
BRANCHIOPODE	subclasă (<i>Brachiopoda</i>) de crustacee inferioare obișnuit, de apă dulce, ale căror picioare sunt prevăzute cu formații brahiale; corpul este segmentat, nud sau îmbrăcat într-o carapace ca un scut sau din două valve.
BRAT	1. partea membrului superior cuprinsă între umăr și cot, având ca schelet humerusul; 2. impropriu, membrul superior în totalitate.
B.R.D.	abr. bloc de ramură dreaptă.
BREGMA	punctul în care se reunesc suturile anterioare ale craniului (osul parietal și frontal), corespunzând fontanei anterioare a nou-născutului.
BREVILIN	conformația animalelor breviforme caracterizată prin corp și membre mai scurte în timp ce dimensiunile în lărgime sunt mai dezvoltate.
BREVIMORF	animale cu conformație în care dimensiunile trunchiului, ale gâtului și ale membrelor sunt mai scurte.
BRIDĂ	banda care fixează un organ sau un mușchi în organism.
BRIDE	elemente de solidizare.
BRILL-SYMMERS (BOALA)	sin. boala Brill-Symmers, limfoblastom folicular gigant, limfom giganto-folicular, limfom macrofolicular; limforeticuloză cu evoluție îndelungată, după medicii Nathan Brill și Douglas Symmers.
BRIOFITE	încrengătură (<i>Bryophyta</i>) de plante din care fac parte mușchii hepatici și mușchii frunzoși.

BRIOZOARE	clasă (<i>Bryozoa sau Ectoprocta</i>) de animale mici, nevertebrate marine, sedentare și coloniale, nesegmentate, răspândite în toate zonele geografice; sunt hermafrodite, cu fecundare internă și expulzarea progenerii în stadiul de larvă, din care, prin înmuguriri repetate asexuate și rapide se formează un zoarium de dimensiuni mari; unele specii au schelet calcaros, participând la formarea recifelor de corali.
BROCA (AFAZIE)	afazie produsă de un ramolism cerebral în regiunile superficiale și profunde ale arterei silviene, constând din pierderea vorbirii și a facultății de a scrie și a citi; se asociază aproape întodeauna cu hemiplegia, cu interesarea feței și pierderea sensibilității la partea lezată.
BROIAT	produs obținut prin reducerea în fragmente foarte mici a unei mase solide.
BROM	element chimic, lichid fumegător, cu miros iritant înăbușitor.
BROMISM	intoxicarea cu brom.
BROMHIDRAZĂ	transpirație cu miros înțepător.
BROMOCET	sin. cetazolin, bromura de cetilpiridiniu; sare de amoniu cuaternar 10-20% în soluție alcoolică; este utilizat ca detergent și dezinfectant (în soluții 1-2‰)
BROMSULFOFTALEINA	substanță colorată folosită în explorarea funcției excretorie a ficatului, fiind eliminată în mod electiv prin bilă; în mod normal retenția în sânge după injectarea intravenoasă a colorantului este sub 5% după 45 de minute, retenție crescută denotă insuficiența hepatică.
BROMURĂ	compuși ai bromului folosiți ca sedative.
BRONHIE	canal care continuă traheea și prin care aerul ajunge la alveolele pulmonare, traheea se împarte în două bronhii (dreaptă și stângă), care pătrund în plămân, în care ramificațiile lor formează arborele bronșic.
BRONHIOLĂ	ramificație terminală a unei bronhii în interiorul unui lob pulmonar.
BRONHIOLITĂ	poate fi acută, datorită unei infecții virale, uneori foarte gravă pentru sugar; poate fi de asemenea urmarea unei pneumonii grave, cu fibroză progresivă a bronhiolilor, sau poate complica astmul bronșic.
BRONHOALVEOLITĂ	inflamația concomitentă a bronhiilor și alveolelor pulmonare.
BRONHOASPIRAȚIE	aspirarea secrețiilor conținute în arborele bronșic, prin intermediul bronhoscopului sau a unui cateter de cauciuc mai rigid introdus în arborele bronșic (respirator).
BRONHOCONSTRICTOR	substanță care are proprietatea de a reduce calibrul bronhiilor.
BRONHOCONSTRICȚIE	reducerea calibrului bronhiilor și bronhiolilor, putând provoca, dacă depășește anumite limite, tulburări ale ventilației pulmonare.
BRONHODILATAȚIE	mărirea calibrului bronhiilor și bronhiolilor.
BRONHOFIBROSCOPIE	endoscopie bronșică practică cu ajutorul unui fibroscop suplu.
BRONHOGRAFIE	radiografie a arborelui bronhic după introducerea unei substanțe opace pentru contrast.
BRONHOMICOZĂ	bronșita micotică.
BRONHOPATIE	afecțiune a bronhiilor.
BRONHOPLEGIE	paralizia bronhiilor.
BRONHOPNEUMONIE	sindrom inflamator bronhoalveolar cu focare multiple, primitiv sau secundar bolilor infecțioase.
BRONHOPNEUMONIA ENZOOTICĂ A MÂNJILOR	boală infecțioasă de natură diplostreptococică care apare la mânjii de 1-4 luni.
BRONHOPNEUMONIA INFECȚIOASĂ A CALULUI ȘI TAURINELOR	boală extrem de contagioasă a calului și bovinelor, produsă de un virus pneumotrop manifestată sub două forme: a. bronșita infecțioasă, manifestată prin catar acut al căilor respiratorii, cu tuse uscată, dureroasă, vindecabilă spontan în 2-3 săptămâni, b. bronhopneumonia infecțioasă, (sin. laringotrașeita infecțioasă a calului) tradusă prin semne clinice de pneumonie, succedând formei de bronșită pură.

BRONHOPNEUMONIA INFECȚIOASĂ A PURCEILOR	boală contagioasă produsă de un virus specific care afectează purceii de 8-10 săptămâni care se manifestă prin tuse rebelă cu debilitare.
BRONHOPNEUMONIA VIERMOINOASĂ A OILOR ȘI CAPRELOR	sin. protostongiloză ovină și canină, boală parazitară produsă de <i>Protostongylus rufescens</i> sau <i>Dyctiocaulus felina</i> ; primul agent provoacă mai ales pneumonii cu tuse, tendință de sufocare, debilitate și în cazurile grave, moarte, boala căpătând adesea caracter enzootic.
BRONHOPNEUMONIA PRIN CORPI STRĂINI	sin. bronhopneumonie gangrenoasă, gangrenă pulmonară; bronhopneumonie <i>ab ingestis</i> sau prin perforația cu pulmonului de către corpii străini care acționează din esofag, rețea, transtoracic.
BRONHOPULMONAR	care se referă la bronhie și parenchimul pulmonar.
BRONHORAGIE	hemoragie din mucoasa bronhială.
BRONHOREE	hipersecreție patologică de seromucus bronșic, observată în cursul sau după bronșitele cronice.
BRONHOSCOPIE	metodă care permite obținerea unei examinări directe endobronșice cu ajutorul bronhoscopului.
BRONHOSCOPIE	metodă care permite obținerea unei examinări directe endobronșice cu ajutorul bronhoscopului.
BRONHOSPIROMETRIE	determinarea capacității funcționale a fiecărui plămân, cu ajutorul unui bronhoscop dublu destinat celor doi pulmoni, separat; în mod normal cel stâng asigură 45%, iar pulmonul drept 55% din ventilația pulmonară.
BRONHOSPASM	contracție spastică a bronhiilor.
BRONHOSPASMOLIZĂ	diminuarea sau înlăturarea spasmului bronșic.
BRONHOSPIROMETRIE	determinarea capacității funcționale a fiecărui plămân, cu ajutorul unui bronhoscop dublu destinat celor doi pulmoni, separat; în mod normal cel stâng asigură 45%, iar pulmonul drept 55% din ventilația pulmonară.
BRONHOSTENOZĂ	diminuarea permanentă a calibrului bronhiilor.
BRONHOTOMIE	incizia unei bronhii
BRONȘECTAZIANT	care declanșează sau favorizează ectazia bronșică, afecțiune cronică, survenită cel mai des după afecțiuni ale bronhiilor, pulmonului sau pleurei, caracterizată prin dilatarea bronhiilor de calibru mic și mijlociu; se însoțește adesea de expectorație muco-purulentă abundentă, care indică suprainfecția adăugată.
BRONȘECTAZIE	afecțiune bronhopulmonară cronică.
BRONȘIC	care se referă la bronhii.
BRONȘIOLITĂ	inflamație a bronhiolelor pulmonare, poate fi în legătură cu astmul bronșic.
BRONȘITA INFECȚIOASĂ A GĂINILOR	boală infecțioasă contagioasă provocată de un virus specific, manifestată prin tulburări respiratorii, scăderea producțiilor și mortalitate redusă.
BRONȘITĂ	inflamația bronhiilor.
BRONȘITIC	1. care se referă la bronhii; 2. care suferă de bronșită cronică.
BROSAJ	menținerea unei fracturi cu ajutorul broșelor metalice.
BROSCUȚĂ	sin. grenuietă, ranulă, broscuță sublinguală; deformare linguală produsă de retenția salivei (chistul glandei submaxilare și sublinguale), însoțită uneori de semnele inflamației (broscuță inflamatorie).
BROȘĂ	tijă de oțel, în general ascuțită la o extremitate, folosită în chirurgia osoasă, pentru a permite tracțiunea unui membru, în alte cazuri broșa este un mijloc de osteosinteză.
BROWN-SEQUARD	sin. hemiplegie spinală; sindrom neurologic datorat unei leziuni unilaterale a măduvei spinării prin traumatism, tumoră, hemoragie. se caracterizează prin paralizie cu abolirea sensibilității profunde și tactile de partea lezată.
BROWNE (ATELA)	aparat destinat să corijeze piciorul retractat în varusul ecvin congenital bilateral prin mobilizare activă.

B.R.S.	abr. bloc de ramură stângă.
BRUCELLA	gen de microorganisme din familia <i>Brucellaceae</i> , patogene pentru om și unele specii de animale domestice care produce boala denumită bruceloză.
BRUCELOZĂ	boală infecțioasă și transmisibilă la rumegetoare (de <i>Brucella abortus</i> Bang, la bovine, <i>Brucella melitensis</i> la ovine și caprine), ecvine (produsă <i>Brucella abortus</i>) și suine, (produsă de <i>Brucella suis</i>) cu localizare la nivelul aparatului genital mascul și femel și articulațiilor, urmată de avort, sterilitate, scăderea producției; boala poate fi transmisă la om.
BRUDZINSKI (SEMNU)	1. în meningita cerebrospinală, flexia pasivă a coapsei de partea opusă provocată prin flexia celeilalte coapse; 2. flexia coapselor și gambelor provocată de flexia capului (semnul Brudzinski al cefei).
BRUNNER	sin. glande duodenale, formațiuni glandulare tubuloacinoase ramificate într-o grupă superficială situată în corionul mucoasei duodenale și o grupă profundă în submucoasă.
BRUXOMANIE (BRUXISM)	sin. a scrâșni din dinți.
B.S.L.	abr. bromsulftaleină.
B.T.U.	abr. British Thermal Unit, unitate de măsură pentru energia calorică care este folosită la aprecierea valorii nutritive a nutrețurilor, care reprezintă căldura necesară pentru a ridica temperatura unei livre de apă (453,59 g) cu 1° Fahrenheit (F), care echivalează cu 0,252 cal. (cal. gram).
BUBALINE	specie cuprinzând bivoli.
BUBON	1. termen folosit inițial pentru inflamația ganglionilor inghinali, apoi, prin extensie, pentru orice tumefiere ganglionară de origine infecțioasă; 2. în prezent, termenul se aplică în particular la tumefierea ganglionară din pestă (pesta bubonică).
BUCAL	1. (lat. <i>bucca</i> – gură, obraz) cu referire la gură (cale, mucoasă bucală). 2. nervul bucal; ramură nervoasă detașată din nervul intemedio-facial (se disting: un nerv bucal dorsal și un nerv bucal ventral).
BUCCINACEAE	superfamilie de moluște gasteropode aparținând ordinului <i>Prosobranchia</i> .
BUCCINATOR	1. mușchiul buccinator este situat în jumătatea rostrală a peretelui lateral al cavității bucale, prezentând o porțiune bucală (mușchiul bucal) și una molară (mușchiul molar), cu rol în prehensiunea apei, supt și împingerea alimentelor spre tablele dentare în timpul masticației, 2. nervul buccinator (sin. nerv bucal) este o ramură nervoasă detașată din trigemen și distribuit mușchilor temporal și pterigoidian lateral, glandelor molare și mucoasei care căptușește pereții cavității bucale.
BUCKYTERAPIE	folosirea terapeutică a razelor X de slabă energie, cu lungime de undă de 1-2Å (raze Bucky), în dermatologie, pentru tratamentul leziunilor superficiale localizate în zone unde se găsesc organe subiacente radiosensibile.
BUCODENTAR	care se referă la gură și dinți.
BUCOGINGIVAL	care se referă la peretele intern al obrazului și la gingii.
BUCOLABIAL	care se referă la obraji și buze.
BUCOLINGUAL	care se referă la obraji și limbă.
BUERGER (MALADIA)	v. trombangeită.
BUFEURI	„valuri“ de căldură.
BUFTALMIE	sin. hidroftalmie; afecțiune oculară cracterizată prin distensia globului ocular datorată creșterii presiunii intraoculare.
BUIESTRU	mers legănat observat la unii cai de obicei în urma dresajului.

BUIE	1. sondă plină, cilindrică, rigidă sau flexibilă, folosită pentru explorarea sau dilatarea unui canal: esofag, rect, col uterin, uretră etc., având forme și dimensiuni variabile; 2. bastonaș medicamentos, asemănător unui supozitor mic, care se introduce în uretră.
BUJIU	condiționare medicamentoasă având formă de bastonaș, cu consistență elastică pentru a putea fi introdus în gâtul uterin.
BULĂ	(lat. <i>bulla</i> - <i>balon</i>) sin. flicten, ridicătură bine circumscrisă a epidermului, cu conținut lichid seros, câteodată de aspect tulbure sau sanguinolent.
BULĂ LACRIMALĂ	formațiune osoasă pneumatizată dependentă de osul lacrimal și situată pe podeaua orbitei, dezvoltată la rumeștoare și suine
BULĂ PLEURALĂ	bulă de aer sub pleură, provenit dintr-o alveolă superficială, atribuită unui viciu congenital al țesutului elastic; poate antrena formarea unui pneumotorax spontan.
BULĂ PULMONARĂ	cavitate cu pereți foarte subțiri, conținând aer, cu diametrul mai mare de 1 cm, localizată în parenchimul pulmonar; poate fi normală sau patologică.
BULĂ TIMPANICĂ	formațiune osoasă pneumatizată din osul temporal și situată la baza piramidei temporale; are rol de cameră de rezonanță atașată urechii mijlocii și de dispersare a presiunii zonale exercitată în timpul masticației.
BULB	care are forma rotunjită și ușor umflată.
BULB AORTIC	segmentul inițial al porțiunii ascendente a crossei aortice.
BULB CAROTIDIAN	sin. sinus carotidian
BULB CEREBRAL	(lat. <i>bulbus cerebri</i>) sin. bulb rahidian.
BULB DUODENAL	(lat. <i>bulbus duodeni</i>) partea inițială, mobilă, din prima porțiune a duodenului care, în mod normal, se lasă dilatată la examenul radiologic.
BULB OCULAR	(lat. <i>bulbus oculi</i>), sin. glob ocular.
BULB OLFACTIV	(lat. <i>bulbus olphactericus</i>) porțiunea din rinencefal plasată la nivelul foselor etmoidale, fiecare bulb fiind legat de restul telencefalului prin trei pedunculi; pe suprafața fiecărui bulb se observă terminarea aparentă a nervilor olfactivi.
BULB PILOS	formațiune îngroșată de implantare a firului de păr care adăpostește papila dermică modificată.
BULB RAHIDIAN	segment inferior al trunchiului cerebral, care continuă măduva spinării la nivelul arcului atlas, traversează gaura occipitală și se continuă cu protuberanța inelară; este unit cu cerebelul prin cei doi bulbi cerebeloși inferiori; din el se formează ultimele patru perechi de nervi cranieni.
BULB SPONGIOS	extremitatea posterioară lărgită a corpiilor spongioși ai penisului.
BULB URETRAL	(lat. <i>bulbus urethrae</i>) porțiunea mai îngroșată a canalului urogenital, alcătuită din uretră, țesut erectil și rădăcinile corpului cavernos, care este situat la locul de continuare a uretrei membranoase cu uretra spongioasă.
BULBAR	care se referă la bulbul rahidian (ex. paralizia bulbară).
BULBO-PONTIC	care se referă la bulbul rahidian și la protuberanța inelară a acestuia.
BULBIL	bulb mic, apărut subteran din mugurii axilari la subsuoara frunzelor bulbilor; la usturoi (așa numiții căței sunt bulbili), sau aerian (în inflorescența unor liliacee); au rol similar bulbului, la înmulțirea vegetativă și în depozitarea substanței de rezervă.
BULBOURETRAL	care se referă la bulbul spongios al penisului și la uretră (ex. glandele bulbouretrale).
BULBUL GLANDULUI	zonă erectilă situată între porțiunea liberă și cea fixă a penisului la câine.
BULET	noțiune cvasiștiințifică care definește regiunea articulației metacarpo și metetarsofalangiana la animale.
BULETURĂ	devierea regiunii buletului înaintea liniei de aplomb, provocată de retracția tendoanelor flexoare (buletura adevărată) sau de tendința reflexă de menajare a tensiunii aponevrozei plantare (buletura simptomatică).

BULIMIC	1. care se referă la bulimie, 2. care este atins de bulimie.
BULIMIE	sin. hiperfagie, poliorexie, exagerare morbidă a apetitului, putând duce la consumarea unor mari cantități de alimente, observată în nevroze și psihoze.
BULION	supă de carne utilizată ca mediu de cultură în microbiologie.
BULONAJ	procedeu de osteosinteză cu ajutorul unui bulon, destinat să refacă fracturile.
BUMBAR	denumire de abator pentru rect (care are lungimea de 0,5-0,8m la rumeătoare și de 0,5-1m la suine); după fasonare și conservare se utilizează ca membrană de protecție pentru anumite mezeluri.
BURBION	punct central al unui furuncul, format din puroi și țesut dermic necrozat, care se elimină odată cu deschiderea furuncului.
BURELET	1. (fr. <i>burrelet – pernă sub formă de colac</i>) formațiune fibrocartilaginoasă dură, semicirculară a pielii la extremitatea inferioară a membrilor la animale având rol în formarea articulațiilor copitei și a ongloanelor. 2. îngroșarea indurativă în jurul unui focar inflamator.
BURELET COTILOIDIAN	formațiune fibro-cartilaginoasă de completare situată pe sprânceana cavității acetabulare a coxalului.
BURELET GLENOIDIAN	formațiune fibro-cartilaginoasă articulară, care completează cavitatea glenoidă.
BURJEON (MUGURE)	1. mică excrescență cărnoasă, roșietică, care se formează pe o plagă în curs de cicatrizare; 2. prima schiță a unui organ, având aspectul unei mici mase rotunjite.
BURJEONAREA PLĂGII	formarea normală sau exagerată de muguri cărnoși la suprafața unei plăgi.
BURKITT (LIMFOM)	limfom malign, localizat la nivelul maxilarelor, al orbitei sau a unor viscere, descris la copii din zona tropicală a Africii, produs de virusul Epstein-Barr.
BURSĂ	(gr. <i>bursa – burduf de piele</i>) formațiune anatomică în formă de sac, plină cu fluid vâscos; este interpusă între alte două formațiuni, ușurându-le mișcarea.
BURSĂ FABRICIUS	formațiune glandulară situată deasupra zonei cloacale la păsări, cu rol probabil endocrino-metabolic.
BURSĂ INTERTUBERCULARĂ	sin. pungă bicipitală; formațiune sinovială care servește la alunecarea tendonului proximal al bicepsului prin șanțul intertubercular.
BURSĂ OMENTALĂ	(lat. <i>aditus bursae omentalis</i>).sin. pungă omentală, pungă epiloică, spațiul virtual rezultat din trecerea marelui epiplon de pe marea curbura a stomacului (de pe rumen la rumeătoare) pentru a se fixa pe plafonul cavității abdominale; comunicarea pungii omentale cu restul spațiului peritoneal se realizează prin orificiul inelar denumit hiatusul Winslow
BURSĂ SEROASĂ	membrană conjunctivă care delimitează o cavitate închisă, care are rolul de a ușura alunecarea organelor la care este anexată.
BURSĂ TESTICULARĂ	sin. pungă testiculară, ansamblul învelișurilor testiculului care formează înaintea perineului și sub penis un sac alungit vertical; un perete median (rafeul) separă sacul în două loji conținând fiecare câte un testicul și porțiunea cordonului spermatic corespunzător; aceste învelișuri sunt denumite, de la suprafață spre profunzime: piele (scrotul), dartos, tunica celulară subcutanată, tunica fibroasă superficială (sau aponevrotică), tunica musculară (cremaster), tunica fibroasă profundă și tunica vaginală.
BURSĂ TROCANTERICĂ	spațiu de clivaj conjunctiv care include o sinovială de alunecare tendinoasă peste trocanter; la cabaline se disting mai multe asemenea spații (pungă trocanterică cranială, caudală și laterală).
BURSECTOMIE	excizia unei burse seroase.

BURSITĂ	sin. higromă; inflamație acută, subacută sau cronică a unei burse.
BURSITĂ POPLITEE	tumefacția chistică apărută în spațiul (groapa) poplitee prin inflamația bursei seroase a mușchiului popliteu.
BURSOTOMIE	incizia chirurgicală a unei burse.
BURTĂ	1. cavitate abdominală, sau abdomen2. denumire de abator atribuită rumenului și rețelei de la rumegetoare, care după prelucrare sunt folosite în arta culinară.
BUTAȘ	porțiune dintr-un țesut sau organ vegetal, utilizată la înmulțirea vegetativă; se obține prin secționarea coardelor la vița de vie, a ramurilor tinere la pomii fructiferi, arbori și arbuști, a rădăcinilor și frunzelor la plantele ornamentale.
BUTIROMETRU	instrument de sticlă gradat, care folosește la determinarea volumetrică a conținutului în substanțe grase din lapte și produsele lactate.
BUTON AORTIC	nume dat uneori arcului superior stâng al siluetei cardiovasculare evidențiat în radiologie, care corespunde părții superioare orizontale a crossei aortice.
BUTONIERĂ	incizie practică în peretele unei cavități naturale sau patologice; ori la piele.
BUTONOS	caracterizat prin prezența butonilor (papule-pustule, noduli) pe piele. ex. acnee butonoasă.
BUTIROMETRU	aparat utilizat pentru determinarea grasimii din lapte.
BUVABIL	care se poate administra pe gură, sub formă lichidă.
BUZĂ	1. relief care ocupă versantele unei fante, îndeosebi ale gurii;2. la plural: marginile unei plăgi ori ale unei incizii.
BUXIDINĂ	alcaloid puternic care alături de buxină, provine din plante aparținătoare genului Buxus (Cimișir).
B.W.	abr. reacția Bordet-Wassermann.
BY-PASS	sin. pontaj coronarian, tub de calibru diferit, confecționat din țesătură de material plastic folosit pentru înlocuirea unor segmente arteriale.